

Rolul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă –în condițiile integrării în structurile Uniunii Europene

*Asistent univ. drd. ec. Ileana Georgiana Gheorghe
Catedra de Management - Marketing a U.P.G Ploiești
e-mail: ileghe@yahoo.com*

Abstract: The main objectifs of the Employment National Agency are: to apply the strategies in the employment and vocational training domain; to implement specific social measures meant to protect the unemployed individuals.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) este condusă de un Consiliu de Administrație cu o conducere tripartită al cărei președinte este Secretar de stat în cadrul MMSS și Președintele ANOFM având, în principal, ca obiective aplicarea strategiilor în domeniul ocupării și formării profesionale și a măsurilor de protecție socială a persoanelor neîncadrate în muncă, realizabile și prin intermediul subunităților teritoriale, agenții județene pentru ocupare forței de muncă.

Legea nr.76/ din 2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, vizează creșterea numărului de măsuri active care să stimuleze șomerii în căutarea unei slujbe, iar angajatorii în crearea de mai multe locuri de muncă.

Programele Naționale și componentele acestora au fost structurate pe grupuri sociale, care întâmpină dificultăți de încadrare în muncă, precum și pe tipuri de măsuri active de stimulare a ocupării. Aceste programe au fost elaborate luând în considerare capacitatea economiei naționale de a oferi locuri de muncă prin consolidarea creșterii economice și relansarea activității în unele domenii.

ANOFM asigură, fără plată, servicii de ocupare și formare profesională, persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă sau agenților economici, servicii cum sunt:informarea și consilierea profesională, medierea muncii, formarea profesională consultantă și asistență pentru începerea unei afaceri, completarea veniturilor salariale ale angajaților, stimularea mobilității forței de muncă, stabilirea și plata drepturilor de protecție socială, subvenționarea locurilor de muncă, acordarea de credite în condiții avantajoase în vederea creării de noi locuri de muncă, selecționarea candidaților pentru ocuparea locurilor de muncă, servicii de preconcediere.

Monitorizarea categoriilor de șomeri considerate a fi cele mai expuse pe piața muncii trebuie să rămână, în continuare, o preocupare prioritară a agențiilor pentru ocupare forței de muncă, fapt indicat și de evoluțiile indicate.

Servicii oferite de ANOFM

Începând cu data de 1 martie 2002 - și până în prezent - Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă implementează *Legea nr. 76/2002* privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă.

Astfel a crescut numărul de măsuri active care îi stimulează pe șomeri să își caute o slujbă, iar pe angajatori să creeze mai multe locuri de muncă. Agenția Națională pentru Ocupare Forței de Muncă asigură, fără plată, servicii de ocupare și formare profesională persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă sau agenților economici.

Principalele servicii oferite de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă sunt:

- informarea și consilierea profesională:

Aceste servicii sunt oferite persoanelor în căutarea unui loc de muncă, în mod gratuit și constau în: furnizarea de informații pentru piața muncii și informații privind evoluția ocupațiilor; evaluarea și autoevaluarea personalității în vederea orientării profesionale; dezvoltarea abilității și încrederii în șine a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, în vederea luării deciziei privind propria carieră; instruirea în metode și tehnici de căutare a unui loc de muncă – prezentarea la interviuri, întocmirea unui CV.

➤ medierea muncii:

Serviciile de mediere a muncii reprezintă punerea în legătură a angajatorului cu persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii de raporturi de muncă sau de serviciu.

Agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă trebuie să identifice locurile de muncă vacante, iar participarea la serviciile de mediere este obligatorie pentru șomerii indemnizați.

Serviciile de mediere constau în oferirea de informații privind locurile de muncă vacante și condițiile de ocupare a acestora, prin publicarea, afișarea și organizarea de burse ale locurilor de muncă și preselecția candidaților, corespunzător cerințelor locurilor de muncă oferite.

ANOFM pune la dispoziția tinerilor interesați o evidență cu privire la oferta de locuri de muncă din toată țara față de până acum când exista numai oferta de județ. Prin această măsură activă, ANOFM oferă persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă posibilitatea de a alege dintr-o multitudine de oferte prezentate de angajatori.

Agenția Națională pentru Ocupare Forței de Muncă organizează în fiecare an o bursă a locurilor de muncă și alte grupuri țintă cum ar fi pentru femei, persoanele cu handicap și pentru absolvenți. Bursă locurilor de muncă facilitează un prim contact între angajator și persoana aflată în căutarea unui loc de muncă. Acest serviciu oferit de ANOFM, prin agențiile județene și a municipiului București, este gratuit atât pentru agenții economici cât și pentru persoanele interesate.

➤ Formarea profesională:

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă asigură, fără plată, cursuri de calificare/recalificare pentru șomeri. Persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, li se oferă astfel posibilitatea dobândirii cunoștințelor teoretice și practice, specifice unei noi meserii care să mărească șansele ocupării unui loc de muncă.

Începând cu anul 2001 - și până în prezent - 80% dintre cursuri sunt organizate numai în condițiile în care sunt asigurate locuri de muncă pentru absolvenți, de regulă la cererea agenților economici. Restul de 20% sunt organizate în întâmpinarea pieței muncii. Acestea sunt organizate după o fundamentare riguroasă, criteriile fiind necesitatea și eficiența.

De asemenea, trebuie să asigure un grad de încadrare în muncă de cel puțin 60% în următoarele 6 luni. Structura serviciilor de calificare/recalificare pornește de la cursuri de perfecționare. De asemenea, sunt organizate cursuri pentru inițierea în termenii de bază ai economiei de piață sau cursuri de pregătire pentru crearea de IMM.

➤ consultanță și asistență pentru începerea unei afaceri;

Consultanța și asistența pentru începerea unei afaceri se acordă, la cerere, persoanelor în căutarea unui loc de muncă, sub formă de servicii juridice, de marketing, financiare, metode și tehnici eficiente de management și alte servicii de consultanță.

➤ completarea veniturilor salariale ale angajaților;

Perioada de acordare a subvențiilor menționate este de cel mult 12 luni pentru fiecare persoana încadrată din rândul șomerilor, cu contract individual de munca pe perioada de cel mult 12 luni. Cuantumul lunar al subvenției acordate pentru fiecare persoana încadrată cu contract individual de munca din rândul șomerilor este:

a) în perioada 1 aprilie - 31 octombrie 2006, 70% din salariul de baza minim brut pe țară;

b) în perioada 1 noiembrie - 31 martie 2006, un salariu de baza minim brut pe țară, la care se adaugă contribuțiile de asigurări sociale datorate de angajatori, aferente acestuia.

- completarea veniturilor salariale ale angajaților;

Persoanele care, în perioada în care primesc indemnizația de șomaj se încadrează într-o localitate aflată la peste 50 de Km de domiciliu, beneficiază, de o primă de încadrare, egală cu două salarii minime brute pe țară în vigoare la data încadrării. Cei care se încadrează într-o localitate și își schimbă domiciliul, primesc o primă de instalare, egală cu șapte salarii minime brute pe economie.

- stabilirea și plata, potrivit legii, a drepturilor de protecție specială a persoanelor neîncadrate în muncă și a altor categorii socio-profesionale;
- subvenționarea locurilor de muncă;

Angajatorii care încadrează în muncă pe perioadă nedeterminată șomerii în vârstă de peste 45 de ani sau șomeri întreținători de familie primesc, timp de 12 luni, o sumă reprezentând un salariu minim brut pe țară, având obligația de a menține raporturile de muncă timp de doi ani. De aceleași facilități beneficiază și angajatorii care au sub 100 de angajați și încadrează persoane cu handicap.

Angajatorii sunt stimulați în vederea încadrării absolvenților tuturor instituțiilor de învățământ. Pentru fiecare absolvent încadrat în muncă, pe durată nedeterminată, angajatorul primește, timp de 12 luni, o sumă reprezentând un salariu minim brut pe țară, iar pentru fiecare absolvent din rândul persoanelor cu handicap, o sumă reprezentând 1,5 salarii minime brute pe țară, pentru o perioadă de 18 luni. Angajatorii care încadrează în muncă absolvenți sunt obligați să mențină raporturile de muncă sau de serviciu ale acestora cel puțin 3 ani de la data încheierii, în perioada celor 3 ani, absolvenții pot urma o formă de pregătire profesională vor fi suportate, la cererea angajatorilor, din bugetul asigurărilor de șomaj.

Din bugetul asigurărilor de șomaj pot fi subvenționate cheltuielile cu forța de muncă efectuate în vederea realizărilor de servicii publice pentru refacerea și întreținerea infrastructurii, pentru ecologizarea și realizarea unor lucrări edilitare, precum și servicii sociale, care cuprind activități legate de îngrijirea la domiciliu a copiilor, bolnavilor, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap. Subvențiile se acordă pentru maxim 12 luni pentru fiecare persoană încadrată cu contract individual de muncă, din rândul șomerilor și reprezintă 70% din salariul de bază minim brut pe țară.

- Acordarea de credite în condiții avantajoase în vederea creării de noi locuri de muncă;

Creditele cu dobândă subvenționată sunt acordate întreprinderilor mici și mijlocii, unităților cooperativiste, asociațiilor familiale și persoanelor fizice autorizate să desfășoare activități independente și șomerilor care înființează societăți în scopul creării de noi lucruri de muncă, din care minimum 50% pentru șomeri.

Creditele ANOFM au cea mai avantajoasă dobândă de pe piață.

Pentru județele unde se înregistrează o rată medie anuală a șomajului mai mică sau egală cu rata medie anuală a șomajului la nivel național se acordă credite cu o dobândă de 50% din dobânda de referință a BNR. Pentru județele unde se înregistrează o rată medie anuală a șomajului mai mare decât rata medie anuală a șomajului la nivel național se acordă credite cu o dobândă de 25% din dobânda de referință a BNR.

Agenții economici beneficiază de credite pentru trei categorii principale de cheltuieli, după cum urmează:

- *cheltuieli de capital*: dotarea cu utilaje și echipamente, instalații de lucru, amenajări și dotări, mijloace de transport, calculatoare;
- construcții necesare obiectului legal de activitate;
- finanțarea stocurilor de materii prime, materiale, obiecte de inventar.

Creditele pentru cheltuieli de capital pot acoperi până la 75% din valoarea proiectelor prezentate; limita poate urca până la 90% în cazul șomerilor care înființează întreprinderi.

Perioada de acordare a creditelor pentru cheltuieli de capital este de maximum trei ani, iar pentru materii prime și materiale de un an.

Garanțiile bancare constituie au fost limitate doar la valoarea creditului și a dobânzii aferente.

- Selecționarea candidaților pentru ocuparea locurilor de muncă
- Serviciul de preconcediere;

În cazul unor restructurări ale activității care pot conduce la modificări substanțiale ale numărului și structurii profesionale a personalului, angajatorii au obligația să înștiințeze Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă în vederea adoptării unor măsuri pentru combaterea șomajului și prevenirea efectelor sociale nefavorabile.

Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă, pot derula următoarele activități:

- informarea privind prevederile legale referitoare la protecția socială și acordarea serviciilor de ocupare și formare profesională;
- plasarea pe locurile de muncă vacante, existente pe plan local;
- instruirea în modalități de căutare a unui loc de muncă;
- reorientarea profesională în cadrul unei unități său prin cursuri de formare de scurtă durată;
- sondarea opiniei salariaților și consilierea acestora cu privire la măsurile de combatere a șomajului.

Centrele sunt realizate în cadrul unui proiect implementat de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și ANOFM, a cărui asistență tehnică este asigurată de Asociația Colegiilor Comunitare din Canada, sursă de finanțare fiind dintr-un împrumut acordat de Banca Mondială.

ANOFM, ca serviciu public de ocupare, răspunde de formarea profesională a șomerilor, precum și de adaptarea lor la noile cerințe de pe piața muncii. Pentru a reuși ca un număr cât mai mare de persoane să beneficieze de servicii de calitate, a fost dezvoltat un sistem puternic în domeniul formării profesionale.

Complexul de servicii, acordate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă celor în căutarea unui loc de muncă, a dus la ocuparea unui număr important de persoane, având un efect benefic și pentru angajatorii care au avut astfel posibilitatea să încadreze forța de munca de calitate, în concordanță cu cerințele lor, agenția contribuind în acest mod la consolidarea și dezvoltarea activității acestora.

Noul cadru legislativ a creat condițiile pentru a acționa în favoarea ocupării, de la acțiuni simple, de punere în legătură a persoanelor care caută loc de munca cu potențialii lor angajatori, până la activități în sprijinul șomerilor pentru a le crește gradul de adaptabilitate și mobilitate pe piața muncii și la intervenția directă prin contribuții la crearea de locuri de muncă acolo unde economia locală nu are capacitatea de a absorbi forța de muncă disponibilizată.

Fără a pune exclusiv pe seama activității Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Munca rezultatele pozitive care s-au înregistrat în domeniul ocupării și în primul rând menținerea la niveluri acceptabile a ratei șomajului, se poate aprecia că agenția s-a dovedit unul dintre promotorii eficienței ai strategiilor și programelor guvernamentale de combatere a sărăciei și șomajului.

Prin organizarea cursurilor de formare profesională la cererea agenților economici și a altor persoane fizice, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă a suplinit nevoia de învățare pe tot parcursul vieții, respectiv de formare profesională continuă, măsuri care au efecte pe termen lung pe piața muncii, având și un caracter preventiv de combatere a șomajului.

Bibliografie

1. FIMAN- *Manual pentru centrele de informare și documentare pentru piața muncii (Măsuri active pentru combaterea șomajului)*, București 2004
2. EU-PHARE - *'Twining Project România PNAO'*, Elaborarea Planului de Acțiune pentru Ocupare, România, 2004-2005
3. www.anofm.ro